

OULU

Oulun seudun MALPE aiesopimus

Toteutuksen ohjelmointi ja seuranta

1. Toteutuksen ohjelmointi

- Oulun seutu organisaationa on päättynyt 31.12.2012.
- Miten seudun kuntien yhteistyö järjestetään jatkossa, ei ole päätöstä.
- Kunnat ovat varanneet talousarvioihinsa rahaa seudullista toimintaa varten.
- Toistaiseksi maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittämistä jatketaan vanhan mallin mukaisesti seuturakennetiimissä ja liikennejärjestelmätyöryhmässä.

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden toteutus

- Kunnat toteuttavat aiesopimuksessa sovittuja toimenpiteitä
- Seuturakennetiimi ja liikennejärjestelmätyöryhmä koordinoivat toimenpiteiden toteuttamista ja sopivat tarvittaessa yhteisistä toteuttamistoimista

Asumisen toimenpiteet

- Vuokra-asumista ja erityisryhmien asumista koskevien toimenpiteiden koordinointia ja ohjaamista varten tarvitaan seudun asuntotoimesta sekä hyvinvointi- ja sosiaalipalveluista vastaavien yhteistyöryhmä
- Yhteistyöryhmä koordinoi toimenpiteiden toteuttamista ja sopii tarvittaessa yhteisistä toteuttamistoimista.

Palveluiden suunnittelun ja käytön toimenpiteet

- Palvelujen järjestämisessä kunnat etenevät oman kehittämisspolkunsa ja aikataulunsa mukaan

Elinkeinoelämä

- Business Oulu
- Oulun seudun uusyrityskeskus

2. Seuranta ja arviointi

Aiesopimuksen toteutumista seuraa erikseen asetettava valtion ja kuntien välinen aiesopimuksen seurantaryhmä, jonka koollekutsujana toimii ympäristöministeriö. Seuranta perustuu aiesopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta kuvaaviin lukuihin ja tietoihin. Seurattavia asioita ovat erityisesti asumiseen liittyvien toimenpiteiden edistyminen ja toimenpiteiden vaikuttavuus.

- Seurattavista asioista on laadittu lista

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

1.

Kunnat sitoutuvat eheyttämään yhdyskuntarakennetta. Uudet alueet otetaan käyttöön siinä järjestyksessä, että ne täydentävät olevaa rakennetta, hyödyntävät olemassa olevia yhdyskuntateknisiä verkostoja sekä tukevat joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä.

Toteutus:

- Uusien rakentamisalueiden vaikutus yhdyskuntarakenteeseen on tutkittu seudun yleiskaavassa
- Uudet asuinrakentamisen alueet, asuntojen määrä ja toteuttamisajankohta sekä uudet työpaikka-alueet on esitetty maankäytön toteuttamishjelmassa
- Kunnat kaavoittavat uudet alueet oman kaavoitusohjelmansa mukaisesti

Seuranta:

- Miten maankäytön toteuttamishjelmaa on toteutettu?

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

2.

Kuntien keskinäisenä tavoitteena on, että asema- ja yleiskaava-alueiden asumiseen osoitetuille alueille sijoittuu vuosittain yli 90 % asuntojen kokonaistuotannosta.

Toteutus:

- Haja-asumisen ohjauksen tarpeellisuus on todettu seuturakennetiimissä jo vuonna 2002
- Tehty selvityksiä
 - Asemakaavojen ulkopuolisten alueiden rakentamisen vaikutus selvitys, 2003
 - Oulun seudun hajarakentamisselvitys, 2006
 - Haja-asutusalueen asukastutkimus, 2011
- Vuonna 2012 seudun kaikista valmistuneista asuinnoista 95 % ja omakotitaloista 87 % sijoittuu asema tai yleiskaavoitetulle alueelle.

Seuranta:

- Suunnittelutarveratkaisujen sijainti ja määrä

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

3, 4 ja 7.

Kaavoissa ja niiden toteutuksissa huolehditaan, että kävely, pyöräily ja joukkoliikenne saadaan järjestettyä turvallisesti, sujuvasti ja oikeaan aikaan.

Toteutus:

- Kunnat pyytävät seudulta lausunnon yleiskaavoista ja seudullisesti merkittävistä asemakaavoista ja muista suunnitelmista.
- Seudun lausunnoissa kiinnitetään huomiota siihen, miten tavoitteet toteutuvat. Esitetään tarvittaessa jatkotyösuosituksia.

Seuranta:

- Onko laadittuihin yleiskaavoihin sisällytetty kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen reitistöjen suunnittelu?
- Onko uusien asuntoalueiden rakentamisen yhteydessä toteutettu suunnitellut alikulut, kevyen liikenteen väylät ja järjestetty joukkoliikennepalvelut
- Onko kehittämis- ja kaavahankkeissa arvioitu vaikutukset kulkumuotojakaumaan? Onko luotu edellytykset lyhyisiin ja laadukkaisiin kävely- ja pyöräily-yhteyksiin asuntoalueilla ja asuntoalueilta palveluihin, bussipysäkeille sekä seudullisille kävelyn ja pyöräilyn reiteille?

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

5.

Varataan asemakaavoituksessa riittävä alue kaksoisraiteelle ja henkilöliikenneasemille Limingan ja Iin välillä.

Toteutus:

- Kunnat varaavat asemakaavoissaan riittävät alueet kaksoisraiteelle ja henkilöliikenneasemille.

Seuranta:

- Onko laadittuihin radan varren asemakaavoihin varattu riittävä alue kaksoisraiteelle

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

6.

Kunnat vastaavat asuntotuotannon kysyntään varmistamalla riittävän maanhankinnan ja tonttitarjonnan kaavoitetuilla alueilla kestäväällä tavalla ja edistämällä mm. kaupunkipientalorakentamista. Monipuolisen ja viihtyisän elinympäristön luomiseksi ja valtakunnallisen kilpailukyvyn vahvistamiseksi huolehditaan, että seudulla on jatkuvasti tarjolla erityyppisiä asuntoalueita. Asuntoalueet varataan yleiskaavoissa ja niiden toteuttamisen suuntaviivat kootaan Oulun seudun maankäytön toteuttamisohjelmaan.

Toteutus:

- Maanhankinnassa kunnat jatkavat hyväksi havaittuja käytäntöjään.
- Uudet asuinrakentamisen alueet, asuntojen määrä ja tyyppi sekä toteuttamisajankohta on esitetty maankäytön toteuttamisohjelmassa.

Seuranta:

- Onko asuntotuotannon kysyntään pystytty vastaamaan?
- Onko uudet asumisen alueet esitetty seudullisessa maankäytön toteuttamisohjelmassa?

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

8.

Keskusten elinvoimaisuuden ja palvelujen alueellisen saavutettavuuden turvaamiseksi kunnat huomioivat uusien alueiden käyttöönoton vaikutukset palveluverkkoon. Uusien alueiden ja yhteyksien toteuttamisen on oltava taloudellista ja oikea-aikaista sekä palvelujen on oltava hyvin saavutettavissa kaikilla kulkumuodoilla. Keskustojen asukaspohjaa ja palveluja lisääviä toimenpiteitä tuetaan osoittamalla alueet, joiden rakentaminen ja tiivistäminen lisäävät keskustan elinvoimaa.

Toteutus:

- Kaavojen vaikutusten arvioinneissa tarkastellaan käyttöönoton vaikutukset palveluverkkoon.
- Maankäytön toteuttamisohjelmassa on esitetty uusien asuntoalueiden toteuttamisen vaikutukset liikennejärjestelmän kehittämiseen.
- Mahdollisessa seudun lausunnossa asiaan kiinnitetään huomiota ja annetaan suosituksia jatkotyöstä.

Seuranta:

- Miten uusien alueiden käyttöönoton vaikutukset palveluverkkoon on otettu huomioon?

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

9.

Oulun seudun liikennejärjestelmäyhteistyötä jatketaan. Seudun kuntien ja ELY-keskuksen johdolla laaditaan uusi liikennejärjestelmäsuunnitelma (tavoitevuosi 2030), joka sovitetaan yhteen suunnittelualueen kuntien yleiskaavatoiden sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavatyön kanssa. Seudullisen maankäytön ja liikenteen kehittämisen yhteistyötä jatketaan sekä varataan tarvittavat kehittämis- ja koordinoitiresurssit.

Toteutus:

- Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen on käynnistynyt eri osapuolten välisenä yhteistyönä.

Seuranta:

- Onko uusi liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistunut?
- Onko maankäytön ja liikenteen asiantuntijapalveluihin ollut riittävästi resursseja?

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden toteutus

16 - 18.

Oulun seudun liikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteet käynnistetään ja toteutetaan. Seuraavalla sopimuskaudella käynnistettävien liikennehankkeiden suunnittelu käynnistetään. Kehitetään Oulun keskustaa. Toteutetaan pienet kustannustehokkaat hankkeet.

- Keskeisenä toimijana Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Kaivosyhteyksien ja elinkeinopoliittisesti tärkeiden hankkeiden toteuttamisesta päätetään erikseen.
- Kunnat ovat varautuneet kustannustehokkaiden hankkeiden toteuttamiseen.

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden seuranta

16 - 18.

Seuranta:

- Onko Seinäjoki-Oulu rataa parannettu ja toteuttamissuunnitelma laadittu?
- Onko vt 22 Oulu-Kajaani yhteysvälin tie- ja rakennussuunnitelmat laadittu ja hanke käynnistetty?
- Onko vt 4 Oulu-Kemi yhteysvälin tie- ja rakennussuunnittelu tehty?
- Onko Seinäjoki- Oulu radan kaksiraiteisuus toteutunut?
- Ovatko meri- ja lentoliikenteen strategiat valmistuneet?
- Millainen on lentoaseman rooli ja logistinen saavutettavuus?
- Onko Oulun sataman syvempi meriväylä ja laajennus toteutuneet?
- Onko Hailuodon liikenneyhteyden palvelutason parantaminen suunniteltu?
- Mikä on Torinrannan, Raksilan ja ydinkeskustan kehittämisen tilanne?

Maankäytön ja liikenteen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

19.

Valtio ja seudun kunnat toteuttavat pienet kustannustehokkaat liikennehankkeet yhtä suurilla rahoitusosuuksilla. Oulun seudun liikennejärjestelmätyöryhmä on priorisoinut hankkeet kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen sekä joukkoliikenteen kehittämiseen.

Toteutus:

- Kunnat ovat varanneet sovittun rahoituksen talousarvioonsa.

Seuranta:

- Miten kustannustehokkaat hankkeet ovat toteutuneet?

Asumisen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

21.

Seudun kunnat tukevat asuntomarkkinoiden toimivuutta sekä luovat edellytykset hyvälle ja kohtuuhintaiselle, monipuoliselle asumiselle huomioiden sosiaalisesti ja alueellisesti tasapainoisen yhdyskuntarakenteen eheyttämisen. Kunnat asettavat vuonna 2013 kohtuuhintaisen asuntotuotannon tavoitteet painottaen normaalia valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa. Tavoitteet sisällytetään seudun maankäytön toteuttamisohjelmaan viimeistään seuraavan sopimuskauden aikana. Kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja toteutetaan vuokra-asuntotarpeen edellyttämä määrä.

Toteutus:

- Vuokra-asuntotilanne on hyvä kaikissa seudun kunnissa.
- Vuokra-asuntotuotanto otetaan mukaan seuraavaan maankäytön toteuttamisohjelmaan.

Seuranta:

- Toimivatko asuntomarkkinat?

Asumisen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

22.

Oulun kaupunki ja valtio jatkavat yhteistyötä kaupungin maanhankinnan kohteissa. Valtion kiinteistöstrategian mukaisesti valtion tai valtionyhtiöiden tarpeista vapautuvat asuntotuotantoon soveltuvat ja aiesopimuksen tavoitteiden mukaiset maa-alueet luovutetaan kunnille kohtuulliseen hintaan. Luovutuksen ehdoksi asetetaan, että kunnat kaavoittavat valtion luovuttamille alueille kohtuuhintaista valtion tukemaa asuntotuotantoa.

Toteutus:

- Oulun seudun kunnissa tavoitteena on kohtuuhintainen asuminen. Asuntojen hinnat ja vuokrat ovat kohtuullisia maan muihin kaupunkiseutuihin verrattuna.

Seuranta:

- Onko valtio luovuttanut Hiukkavaaran alueet kohtuulliseen hintaan kaupungille?

Asumisen toimenpiteiden toteutus ja seuranta

25.

Toteutetaan paikkatietohanke, jolla tehostetaan eri osapuolten tuottaman tiedon hyödyntämistä. Osallistutaan Hissi-Esteetön Suomi 2017 hankkeeseen ja Asuinalueohjelmaan.

Toteutus:

- Paikkatietohankkeen valmistelu on käynnistetty Oulussa. Paikkatiedon seudullisen keräämisen ja käytön valmisteluun tarvitaan kuntien asuntotoimesta ja hyvinvointipalveluista vastaavien yhteistyöryhmää.
- Kunnat päättävät osallistumisesta.

Seuranta:

- Onko paikkatietohanke toteutunut keväällä 2014?
- Onko osallistuttu Hissi-esteetön Suomi 2017 ja Asuinalueohjelmaan?

Palveluiden suunnittelun ja käytön toimenpiteiden toteutus ja seuranta

26.

Palveluverkot mukautetaan väestö- ja yhdyskuntarakenteen muutoksiin. Kaupunkiseudun eri alueiden sosiaalista eriytymistä ehkäistään. Kunnissa edistetään palveluiden käyttöä yli kuntarajojen laatu ja saavutettavuustekijät huomioiden. Uusi Oulu on jo yhdistänyt palvelunsa ja laatii parhaillaan palveluverkkosuunnitelmaa tulevalle kehittämiselle.

Toteutus:

- Palveluiden järjestäminen seudulla tapahtuu kuntakohtaisesti erilaisin etenemispoluin lyhyemmällä tai pitemmällä aikatahtimella.

Seuranta:

- Miten kunnissa on edistetty palveluiden käyttöä yli kuntarajojen?

Palveluiden suunnittelun ja käytön toimenpiteiden toteutus ja seuranta

27.

Kaupan toimintojen sijoittamisen taustaselvityksenä toimii ”Oulun seudun kaupallinen palveluverkko 2030” – selvitys. Kaupan toimintojen suunnittelussa ja sijoittamisessa tulee huomioida niiden liikenteelliset vaikutukset myös kulkumuotojakaumaan. Päivittäistavarakaupan mitoitus perustuu sen vaikutusalueen väestöpohjan ostovoimaan.

Toteutus:

- Maakuntakaavatyöhön liittyen on tehty ”Pohjois-Pohjanmaan kaupan palveluverkko 2030” selvitys, joka toimii maakuntakaavan taustaselvityksenä. Maakuntakaava ohjaa kaupan suuryksiköiden sijoittamista.

Seuranta:

- Onko Oulun seudun kaupallinen palveluverkko 2030 selvitystä noudatettu?

Palveluiden suunnittelun ja käytön toimenpiteiden toteutus ja seuranta

28.

Oulun seudun kunnat tarkastelevat yhteistyössä palveluverkon nykytilaa ja tulevaisuuden kehittämistarpeita paikkatietoon perustuen. Tietoa hyödynnetään kuntien maankäytön, asumisen, liikenteen ja palveluiden suunnittelussa.

Toteutus:

- Kunnat jatkavat yhteistyössä julkisten palvelujen nykytilan analysoimista paikkatietoon perustuen. Asia tarkentuu sen jälkeen, kun päätös seudun kuntien yhteistyön organisoitumisesta on tehty.

Seuranta:

- Onko palveluverkkosuunnittelussa päästy seudulliseen yhteistyöhön?

Elinkeinoelämän toimenpiteiden toteutus

29. ja seuranta

Oulun seudun elinkeinoelämän ja elinvoiman tukemiseksi sekä uusien työpaikkojen luomiseksi maankäytön suunnittelussa varataan riittävät liike- ja työpaikka-alueet vaihtoehtoiseen sekä sovitetaan ne asumisen ja liikenteen kannalta järkevästi. Elinkeinoelämän edistämiseksi Oulun seudulle tullaan laatimaan myös erillinen kasvusopimus yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden ministeriöiden kanssa. Kasvusopimuksessa huomioidaan uudistumis- ja kilpailukyvyn kehittäminen ja elinkeinoelämän muutos, erityisesti ICT:n osalta.

Toteutus:

- Seudun yleiskaavassa on varattu työpaikka-alueet, joiden käyttötarkoitus ja kerrosalamäärä on esitetty seudun maankäytön toteuttamisohjelmassa.
- Oulu tutkii alueiden käyttötarkoitusten muutostarvetta maankäytön toteuttamisohjelman laatimiseen ja Oulun yleiskaavatyöhön liittyen
- Kasvusopimus on laadittu.

Seuranta:

- Onko kaavoissa riittävästi liike- ja työpaikka-alueita?
- Onko kasvusopimus laadittu?

Elinkeinoelämän toimenpiteiden seuranta

30.

Oulun seudun kunnat toteuttavat toukokuussa 2012 laadittua Oulun seudun logistiikkastrategiaa.

Seuranta:

- Onko logistiikkastrategiaa toteutettu?

